

број 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno zrakoplovstvo BiH donosi

PRAVILNIK

O UVJETIMA KOJE MORA DA ISPUNJAVA ŠKOLA ILI ŠKOLSKI CENTAR ZA OBUČAVANJE ZRAKOPLOVNOG OSOBLJA

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se uvjeti koje mora da ispunjava škola ili školski centar za obučavanje letačkog, padobranskog i kabinskog osoblja (u daljem tekstu: centar za obuku) radi dobijanja dozvola, odnosno ovlaštenja koja se upisuju u dozvolu.

Član 2.

Zrakoplovno osoblje iz člana 1. ovog pravilnika obučava se u centru za obuku prema programu obučavanja za svaku vrstu obuke.

Član 3.

Centar za obuku mora imati bazni aerodrom i prostorije za održavanje obuke i smještaj uređaja, opreme, učila, školske dokumentacije, arhive i biblioteke.

Aerodrom, prostorije, uređaje, opremu i učila centar za obuku mora obezbijediti za period koji ne može biti kraći od dvanaest mjeseci.

Svaka promjena uvjeta rada centra za obuku mora se prijaviti Direkciji za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Član 4.

Centar za obuku dužan je da obezbijedi:

- 1) odgovarajuće zrakoplove i padobrane;
- 2) uređen aerodrom, poligon ili drugi teren koji omogućava uspješno izvođenje nastave s praktičnom obukom, zavisno od vrste obuke za koju se koristi;
- 3) zatvoren hangar sa odgovarajućom instalacijom;
- 4) skladište za avionsko gorivo i mazut, sa uređenim prostorom za pretakanje goriva;
- 5) priručnu radionicu s magacinskim prostorom za rezervne dijelove;
- 6) ambulantu koja ispunjava propisane uvjete;
- 7) kontrolni toranj ili drugu prostoriju za rukovođenje letenjem;
- 8) elektronska i radio-sredstva (telefon, teleks, radio-stanica i sl.).

Član 5.

Bazni aerodrom, u smislu ovog pravilnika, jeste aerodrom na kome se nalazi sjedište centra za obuku ili aerodrom koji je od sjedišta centra udaljen najviše trideset kilometara.

Član 6.

Centar za obuku može, ako to zahtijevaju meteorološki uvjeti ili ako nastane promjena na baznom aerodromu, koja onemogućava izvođenje obuke, pojedine faze obuke vršiti i na drugom aerodromu, ali ne duže od trideset dana.

Aerodrom na kome se prijevremeno izvodi obuka mora da ispunjava propisane uvjete i imati dozvolu za korištenje koju je izdala Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.

Član 7.

Centar za obuku dužan je da obezbijedi sljedeća učila:

- 1) navigacionu kartu BiH u razmjeri 1:500000, s ucrtanim zračnim putevima i zabranjenim zonama;
- 2) geografsku kartu BiH u razmjeri 1:50000,
- 3) kartu aerodromske zone u razmjeri 1:500000,
- 4) radio-navigacionu kartu BiH,

5) zbornik zrakoplovnih podataka (AIP),

6) zbornik zrakoplovnih podataka za sportske aerodrome,

7) putni priručnik,

8) navigacioni računar s uputom za korištenje.

Pored učila iz stava 1. ovog člana, centar za obuku dužan je da obezbijedi i druga učila predviđena programom obuke kao što su makete, crteži, presjeci instrumenata i opreme, audio-vizuelna sredstva, šeme sistema, instro-panel, crteže, aviokomponente i dr.

Član 8.

Centar za obuku kandidata za sticanje dozvole profesionalnog pilota, saobraćajnog pilota, navigatora letača, inženjera letača, verifikatora letača i kabinskog osoblja, kao i za sticanje odgovarajućih ovlaštenja mora imati odgovarajući uređaj za simuliranje letenja (simulator), na kome se izvode vježbe propisane programom obuke.

Član 9.

Prostorije centra za obuku moraju biti posebne gradevinske cjeline ili moraju imati poseban ulaz i ne mogu biti dio ugostiteljskog ili stambenog objekta. Prostorije centra za obuku moraju biti izgrađene tako da buka od letenja i buka od održavanja zrakoplova ne ometa nastavu i da slušaoci iz jedne prostorije ne ometaju slušaoca u drugoj prostoriji.

Član 10.

Centar za obuku na baznom aerodromu mora imati prostorije za pripremu pilota pred praktičnu obuku, i to odgovarajuću prostoriju za kandidate koji čekaju red za letenje i odgovarajuće prostorije za letačku pripremu i analizu letenja.

Član 11.

Zrakoplovi koji se u centru za obuku koriste za izvođenje praktičnog dijela obuke moraju se koristiti zavisno od kategorije i namjene za koju su homologovani, koje su upisane u uverenje o plovidbenosti.

Oprema, uređaji i instrumenti ugrađeni u zrakoplov iz stava 1. ovog člana moraju biti ispravni u vrijeme izvođenja obuke.

Član 12.

Centar za obuku, zavisno od broja kandidata na obuci i programa za odgovarajuću vrstu obuke, mora imati odgovarajući broj nastavnika i instruktora.

Član 13.

Nastavnik teorijske obuke kandidata za sticanje dozvole profesionalnog pilota, saobraćajnog pilota, navigatora-letača, inženjera-letača, verifikatora-letača i kabinskog osoblja, kao i za sticanje odgovarajućih ovlaštenja, mora imati najmanje višu stručnu spremu iz oblasti koju predaje i najmanje jednu godinu radnog iskustva u zrakoplovstvu.

Rukovodilac teorijske obuke, pored toga što mora da ispunjava uvjete iz stava 1. ovog člana, mora imati i najmanje tri godine iskustva kao nastavnik teorijske obuke.

Član 14.

Nastavnik teorijske obuke za sticanje dozvole sportskog pilota aviona, pilota ultralaznih aviona, pilota jedrilice, pilota slobodnog balona, pilota zmaja i padobranca s odgovarajućim ovlaštenjima mora imati najmanje srednju stručnu spremu u odgovarajućoj oblasti, ili mora da poseduje, odnosno da je posjedovao odgovarajuću dozvolu i ovlaštenje, kao i tri godine radnog iskustva u zrakoplovstvu.

Rukovodilac teorijske obuke, pored toga što mora da ispunjava uvjete iz stava 1. ovog člana mora imati i dvije godine radnog iskustva kao nastavnik teorijske obuke.

Član 15.

Nastavnik teorijske obuke može predavati najviše tri srodna teorijska predmeta.

Члан 16.

Rukovodilac letaćkom obukom može biti lice koje pose-
duje odgovarajuću dozvolu i ovlaštenje instruktora, odnosno
nastavnika letenja.

Rukovodilac letaćkom obukom za sticanje dozvole iz čl.
8. i 14. ovog pravilnika može biti instruktor, odnosno nastavnik
letenja koji, pored toga što mora da ispunjava uvjete iz stava 1.
ovog člana, mora imati najmanje 1000, odnosno 300 časova
letenja u svojstvu instruktora, odnosno nastavnika.

Члан 17.

Instruktor, odnosno nastavnik letenja u jednoj grupi
može obučavati najviše šest kandidata.

Члан 18.

Rukovodilac letaćkom i rukovodilac teorijskom obukom
dužni su da prate nastavu, da se staraju o održavanju
odgovarajućeg nivoa obuke, da ovjere izvještaj o obuci, da
provjeravaju pojedine faze letačke obuke i da izvrše završnu
provjru kandidata na obuci.

Члан 19.

Centar za obuku dužan je da obezbijedi:

- 1) nastavne planove i programe za svaku vrstu obuke,
koji sadrže: ciljeve i zadatke obuke, plan obuke, opis
svake lekcije, način izvođenja nastave, sredstva i
učila koja se koriste, način provjere po završetku
pojedinih faza obuke, odnosno poslije završetka
obuke;
- 2) priručnike sa utvrđenim postupcima u letu i na zemlji,
kao i u slučaju nužde;
- 3) literaturu za obuku;
- 4) vođenje ličnih dosjea kandidata, koji sadrže: prijavu
za obuku, rješenje o prijemu na obuku, ljekarsko
uvjerenje, podatke o položenim ispitima, karton o
školovanju, polisu osiguranja kandidata i dr.;
- 5) vođenje dnevnika nastave;
- 6) vođenje dnevnika planova obuke;
- 7) vođenje dnevnika letenja, odnosno padobranskih
skokova;
- 8) vođenje naloga za letove izvan zone aerodroma i
navigacionih planova;
- 9) vođenje evidencije o udesima i nezgodama u toku
obuke.

Члан 20.

Centar za obuku dužan je da vodi registar kandidata na
obuci.

U registar kandidata unose se lični podaci kandidata i
podaci o trajanju obuke, nastavniku, odnosno instruktoru koji
vrši obuku, položenim ispitima, stepenu obučenosti i vrsti
poslova za koje je kandidat obučen.

Члан 21.

Centar za obuku je dužan da za svakog kandidata
obezbjedi:

- 1) kopiju programa obuke;
- 2) kopiju bezbjednosnih postupaka i kućnog reda centra
za obuku;
- 3) uputstvo za eksploataciju i prinudne postupke za
zrakoplov na kome će se kandidat obučavati;
- 4) uputstvo za eksploataciju aerodroma na kome će se
vršiti obuka;
- 5) liste provjere redovnih i vanrednih postupaka za
zrakoplov na kome će se vršiti obuka.

Члан 22.

Svakom kandidatu koji je završio obuku za sticanje
dozvole, odnosno ovlaštenja centra za obuku izdaće potvrdu o
stečenoj obučenosti.

Potvrda iz stava 1. ovog člana sadrži:

- 1) naziv centra,
- 2) matični broj iz registra obuke i redni broj uvjerenja,
- 3) lične podatke kandidata,
- 4) podatke o vrsti obuke koju je završio kandidat,
- 5) datum početka i završetka obuke,
- 6) ocjene, po predmetima, i opći uspjeh kandidata.

Члан 23.

Dozvola za rad centru za obuku, na njegov zahtjev,
izdaje Direkcija za civilno zrakoplovstvo Bosne i Hercegovine.
Dozvola se izdaje sa rokom važenja od 12 mjeseci.

Члан 24.

Uz zahtjev za izdavanje Dozvole podnose se sljedeća
dokumenta:

- 1) rješenje o upisu u registar zrakoplovne organizacije,
odnosno preduzeća koje izdaje nadležni organ;
- 2) priručnik o radu centra za obuku;
- 3) spisak stručnog osoblja koje će izvoditi teorijsku i
praktičnu obuku, s navođenjem njihove stručne
spreme i vrste dozvole i ovlaštenja koja posjeduju;
- 4) nastavni plan i program svih vrsta obuke koji su
usaglašeni s propisanim programima za obučavanje
zrakoplovnog osoblja;
- 5) popis i skice prostorija za izvođenje teorijske obuke,
kao i podaci o opremi iz člana 4. ovog pravilnika;
- 6) spisak zrakoplova na kojima će se obučavati
kandidati, s podacima o tipu, modelu i opremi;
- 7) spisak ostalih uređaja i učila za izvođenje teorijske i
praktične obuke za svaku vrstu obuke.

Uz zahtjev za produženje važenja dozvole, odnosno uz
zahtjev za izmjenu dozvole centru za obuku druge vrste
zrakoplovnog osoblja prilažu se:

- 1) dokazi da su promjene nastale u toku važenja
uvjerenja u skladu sa ovim pravilnikom;
- 2) podatke o broju kandidata koji su položili ispit za
sticanje dozvole, odnosno ovlaštenja po završenoj
obuci u centru za obuku.

Члан 25.

U slučaju nepoštovanja odredaba ovog pravilnika
navedenih u ovom članu centru za obuku se može suspendovati
ili trajno oduzeti odobrenje za rad:

- 1) ako svaku promjenu ne prijavi Direkciji za civilno
zrakoplovstvo (član 3. stav 3.);
- 2) ako pojedine faze obuke vrši na drugom aerodromu u
periodu dužem od 30 dana (član 6. stav 1.);
- 3) ako ne obezbijedi učila iz člana 7. ovog pravilnika;
- 4) ako ne obezbijedi nastavne planove i programe,
priručnike i literaturu za obuku, kao i vođenje ličnih
dosjea kandidata, dnevnika nastave, dnevnika
planova obuke, dnevnika letenja, odnosno
padobranskih skokova, naloga za let i evidencije o
udesima i nezgodama iz člana 19. ovog pravilnika;
- 5) ako ne vodi registar kandidata na obuci (član 20.);
- 6) ako za svakog kandidata ne obezbijedi kopiju
programa obuke, kopiju bezbjednosnih postupaka
kućnog reda, uputstvo za eksploataciju i prinudne
postupke za zrakoplov, uputstvo za eksploataciju
aerodroma liste provjere redovnih i vanrednih
postupaka za zrakoplov (član 21.).

Члан 26.

U slučaju nepoštovanja odredaba ovog pravilnika odgo-
vornom licu u centru za obuku i rukovodiocu letačke i
rukovodiocu teorijske obuke može se suspendovati ili trajno
oduzeti dozvola za rad.

Члан 27.

Centar za obuku koji je uvjerenje stekao po odredbama
Pravilnika o uvjetima koje mora da ispunjava škola ili školski

centar za obučavanje zrakoplovnog osoblja ("Službeni list SFRJ", broj 72/91), osposobljenost za obučavanje zrakoplovnog osoblja uskladit će se sa uvjetima propisanim ovim pravilnikom najkasnije do sljedećeg produženja odobrenja za rad.

Član 28.

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o uvjetima koje mora da ispunjava škola ili školski centar za obučavanje zrakoplovnog osoblja ("Službeni list SFRJ", broj 72/91).

Član 29.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Pravilnik objaviti u službenim glasilima entiteta.

Broj 02-292.6-1253/04
23. septembra 2004. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Dorde Ratkovica, s. r.
